

बिहार विधान परिषद्

दैनिक विवरणिका

संख्या- 3

सत्र- 213वां

सदन की कार्यवाही का संक्षिप्त अभिलेख
बुधवार, दिनांक 22.7.2026 ई.

माननीय सभापति, श्री अवधेश नारायण सिंह की
अध्यक्षता में सदन की कार्यवाही आरंभ हुई।

12.00 मध्याह्न से 4.00 बजे अपराह्न तक

आसन को सूचना

सदन प्रारंभ होते ही माननीय सदस्य, श्री अशरफ अंसारी ने सदन को सूचना दी कि बिहारवासियों के लिए गौरव का विषय है कि वीर शिरोमणि बाबा चौहरमल जी के सम्मान में केन्द्र सरकार ने डाक टिकट जारी किया है, इसके लिए माननीय प्रधानमंत्री एवं लोक जनशक्ति पार्टी (रामविलास) के राष्ट्रीय अध्यक्ष सह केन्द्रीय मंत्री आदरणीय चिराग पासवान जी के प्रति आभार प्रकट करें और बधाई दें। जिसपर आसन से माननीय सभापति महोदय ने सदन द्वारा आभार प्रकट करते हुए बधाई दी।

माननीय सदस्य, श्री कुमार नागेन्द्र ने कहा कि नगर निगम और नगर पंचायतों में 15 लाख से कम राशि वाली जो भी योजना है, उसे टेंडर के माध्यम से विभाग करायेगा, चाहे वह 1 लाख हो या 4 लाख हो। लेकिन इधर जो आदेश आया है, उसमें कहा गया है कि अब यह टेंडर के माध्यम से होगा। इस पर माननीय मंत्री श्री नीतीश मिश्रा ने कहा कि माननीय सदस्य की जो भावना है, उसकी मैं समीक्षा कर लेता हूं।

1. प्रश्नोत्तर काल

अल्पसूचित प्रश्न

प्रश्न संख्या - 15 से 18 तक उत्तरित हुए।

प्रश्न संख्या - 19 से 49 तक अनागत हुए।

तारांकित प्रश्न

प्रश्न संख्या - 29 से 37 तक उत्तरित हुए।

प्रश्न संख्या - 38 से 55 तक अनागत हुए।

2. शून्यकाल

1. श्री अशोक कुमार
2. श्री सर्वेश कुमार
3. श्री मो. सोहैब
4. प्रो. संजय कुमार सिंह
5. डा. उर्मिला ठाकुर
6. श्री अब्दुल बारी सिद्दिकी

आसन का नियमन

आसन से माननीय सभापति महोदय ने इसपर नियमन देने की कृपा की कि इसे ध्यानाकर्षण में परिवर्तित किया जाता है।

7. श्रीमती रीना देवी

आसन से माननीय सभापति महोदय ने नियमन देने की कृपा की कि ठीक है, दे दीजिये।

3. औपचारिक कार्य

प्रभारी सचिव द्वारा बिहार विधान परिषद् की प्रक्रिया एवं कार्य संचालन नियमावली के नियम- 157 के अनुसरण में बिहार विधान सभा द्वारा दिनांक 21 जुलाई, 2026 की बैठक में यथापारित -

1. बिहार जुआ (प्रतिषेध) विधेयक, 2026
2. बिहार माल और सेवा कर (संशोधन) विधेयक, 2026
3. बिहार कृषि भूमि (गैर कृषि प्रयोजनों के लिए सम्पत्तिवर्तन) (निरसन) विधेयक, 2026
4. बिहार भूमि दाखिल-खारिज (संशोधन) विधेयक, 2026

5. बिहार चिकित्सा (संशोधन) विधेयक, 2026
6. बिहार नर्सेज पंजीकरण (संशोधन) विधेयक, 2026
7. बिहार चीनी उपक्रम (अर्जन) (संशोधन) विधेयक, 2026

आसन का नियमन

आसन से माननीय सभापति महोदय ने यह नियमन देने की कृपा की कि उपर्युक्त विधेयकों पर आज अपराह्न 1.45 बजे तक संशोधन लिये जायेंगे।

4. परिनियत कार्य

1. माननीय मंत्री, श्री शैलेश कुमार उर्फ बुलो मंडल द्वारा बिहार राज्य पुल निर्माण निगम लि., पटना के वित्तीय वर्ष 2022-23 एवं 2023-24 का वार्षिक प्रतिवेदन की एक-एक प्रति सदन की मेज पर रखी गई।
2. माननीय मंत्री, श्री शैलेश कुमार उर्फ बुलो मंडल द्वारा बिहार स्टेट पावर होल्डिंग कम्पनी लि. के वित्तीय वर्ष 2020-21 का वार्षिक प्रतिवेदन की प्रति सदन की मेज पर रखी गई।
3. माननीय मंत्री, श्री शैलेश कुमार उर्फ बुलो मंडल द्वारा बिहार स्टेट हाइड्रोइलेक्ट्रिक पावर कॉरपोरेशन के वित्तीय वर्ष 2016-17 से 2017-18 तक को वार्षिक प्रतिवेदन की प्रति सदन की मेज पर रखी गई।

5. ध्यानाकर्षण

1. माननीय सदस्य, डा. सुनील कुमार सिंह एवं अन्य 05 (पांच) माननीय सदस्यगण द्वारा राज्य में खरीफ विपणन वर्ष 2025-26 में पैक्स की बकाया सी.एम.आर. (CMR) करने के संबंध में सरकार का ध्यान आकृष्ट किया गया।

इस पर सरकार की ओर से माननीय मंत्री, श्री अशोक चौधरी ने वक्तव्य दिया।

2. माननीय सदस्य, श्री सौरभ कुमार द्वारा पश्चिम चम्पारण जिला के नगर निकायों में सैरात बंदोबस्ती में अनियमितताओं की उच्चस्तरीय जांच एवं पारदर्शी व्यवस्था लागू करने के संबंध में सरकार का ध्यान आकृष्ट किया गया।

इस पर सरकार की ओर से माननीय मंत्री, श्री नीतीश मिश्रा ने वक्तव्य दिया।

3. माननीय सदस्या, श्रीमती रीना देवी द्वारा नालन्दा जिलान्तर्गत बिहारशरीफ नगर निगम के वार्ड संख्या-23 स्थित हॉज-ए-बब्बर तालाब के जीर्णोद्धार, सौंदर्यीकरण एवं शेष भू-भाग पर पार्क का निर्माण कराने के संबंध में सरकार का ध्यान आकृष्ट किया गया।

इस पर सरकार की ओर से माननीय मंत्री, श्री नीतीश मिश्रा ने वक्तव्य दिया।

4. माननीय सदस्य, श्री अनिल कुमार द्वारा पटना नगर निगम, बांकीपुर प्रमंडल अंतर्गत वार्ड संख्या- 43 में मैकडॉवेल गोलम्बर के निकट प्रस्तावित जी+1 वेंडिंग जोन के निर्माण पर पुनर्विचार किये जाने के संबंध में सरकार का ध्यान आकृष्ट किया जाना।

(व्यपगत)

आसन से सूचना

आसन से माननीय सभापति महोदय ने यह सूचना देने की कृपा की कि माननीय सदस्या, श्रीमती मुन्ती देवी द्वारा सभी माननीय सदस्यों के लिए 1.30 बजे अल्पाहार की व्यवस्था की गई है।

(अंतराल)

(माननीय सदस्य, डा. सुनील कुमार सिंह ने आसन का ध्यान आकृष्ट किया कि गांधी मैदान में छात्रों को पुलिस द्वारा बर्बरता पूर्वक पीटा गया, आंसू गैस छोड़ा गया है, इसपर माननीय उप मुख्यमंत्री, श्री विजय कुमार चौधरी ने अपनी बात रखी, लेकिन असंतुष्ट होकर विपक्ष के माननीय सदस्यगण सदन से बहिर्गमन कर गये। जबकि माननीय सदस्य, प्रो. संजय कुमार सिंह अपने स्थान पर बने रहे।)

6. विधायी कार्य

राजकीय विधेयक

1. बिहार जुआ (प्रतिषेध) विधेयक, 2026

श्री विजय कुमार चौधरी, माननीय उप मुख्यमंत्री ने प्रस्ताव किया कि सभा द्वारा यथापारित बिहार जुआ (प्रतिषेध) विधेयक, 2026 पर विचार हो।

प्रस्ताव स्वीकृत हुआ।

श्री विजय कुमार चौधरी, माननीय उप मुख्यमंत्री ने प्रस्ताव किया कि सभा द्वारा यथापारित बिहार जुआ (प्रतिषेध) विधेयक, 2026 पारित हो।

इसपर सरकार की ओर से माननीय उप मुख्यमंत्री, श्री विजय कुमार चौधरी ने वक्तव्य दिया।

तदुपरांत प्रस्ताव स्वीकृत हुआ।

विधेयक पर बिना किसी संशोधन के सहमति प्रदान की गई।

सचिव इसकी विधिवत सूचना विधान सभा को दे देंगे।

2. बिहार माल और सेवा कर (संशोधन) विधेयक, 2026

श्री बिजेन्द्र प्रसाद यादव, माननीय उप मुख्यमंत्री ने प्रस्ताव किया कि सभा द्वारा यथापारित बिहार माल और सेवा कर (संशोधन) विधेयक, 2026 पर विचार हो।

प्रस्ताव स्वीकृत हुआ।

श्री बिजेन्द्र प्रसाद यादव, माननीय उप मुख्यमंत्री ने प्रस्ताव किया कि सभा द्वारा यथापारित बिहार माल और सेवा कर (संशोधन) विधेयक, 2026 पारित हो।

इसपर सरकार की ओर से माननीय उप मुख्यमंत्री श्री बिजेन्द्र प्रसाद यादव वक्तव्य दिया।

तदुपरांत प्रस्ताव स्वीकृत हुआ।

विधेयक पर बिना किसी सिफारिश के सहमति प्रदान की गई।

सचिव इसकी विधिवत सूचना विधान सभा को दे देंगे।

3. बिहार कृषि भूमि (गैर कृषि प्रयोजनों के लिए सम्परिवर्तन) (निरसन) विधेयक, 2026

डा. दिलीप कुमार जायसवाल, माननीय मंत्री ने प्रस्ताव किया कि सभा द्वारा यथापारित बिहार कृषि भूमि (गैर कृषि प्रयोजनों के लिए सम्परिवर्तन) (निरसन) विधेयक, 2026 पर विचार हो।

प्रस्ताव स्वीकृत हुआ।

डा. दिलीप कुमार जायसवाल, माननीय मंत्री ने प्रस्ताव किया कि सभा द्वारा यथापारित बिहार कृषि भूमि (गैर कृषि प्रयोजनों के लिए सम्परिवर्तन) (निरसन) विधेयक, 2026 पारित हो।

इसपर सरकार की ओर से माननीय मंत्री, डा. दिलीप कुमार जायसवाल ने वक्तव्य दिया।

तदुपरांत प्रस्ताव स्वीकृत हुआ।

विधेयक पर बिना किसी संशोधन के सहमति प्रदान की गई।

सचिव इसकी विधिवत सूचना विधान सभा को दे देंगे।

4. बिहार भूमि दाखिल-खारिज (संशोधन) विधेयक, 2026

डा. दिलीप कुमार जायसवाल, माननीय मंत्री ने प्रस्ताव किया कि सभा द्वारा यथापारित बिहार भूमि दाखिल-खारिज (संशोधन) विधेयक, 2026 पर विचार हो।

प्रस्ताव स्वीकृत हुआ।

डा. दिलीप कुमार जायसवाल, माननीय मंत्री ने प्रस्ताव किया कि सभा द्वारा यथापारित बिहार भूमि दाखिल-खारिज (संशोधन) विधेयक, 2026 पारित हो।

इसपर सरकार की ओर से माननीय मंत्री, डा. दिलीप कुमार जायसवाल ने वक्तव्य दिया।

तदुपरांत प्रस्ताव स्वीकृत हुआ।

विधेयक पर बिना किसी संशोधन के सहमति प्रदान की गई।

सचिव इसकी विधिवत सूचना विधान सभा को दे देंगे।

5. बिहार चिकित्सा (संशोधन) विधेयक, 2026

श्री निशांत, माननीय मंत्री ने प्रस्ताव किया कि सभा द्वारा यथापारित बिहार चिकित्सा (संशोधन) विधेयक, 2026 पर विचार हो।

प्रस्ताव स्वीकृत हुआ।

श्री निशांत, माननीय मंत्री ने प्रस्ताव किया कि सभा द्वारा यथापारित बिहार चिकित्सा (संशोधन) विधेयक, 2026 पारित हो।

इसपर सरकार की ओर से माननीय मंत्री, श्री निशांत ने वक्तव्य दिया।

तदुपरांत प्रस्ताव स्वीकृत हुआ।

विधेयक पर बिना किसी संशोधन के सहमति प्रदान की गई।

सचिव इसकी विधिवत सूचना विधान सभा को दे देंगे।

6. बिहार नर्सिंग पंजीकरण (संशोधन) विधेयक, 2026

श्री निशांत, माननीय मंत्री ने प्रस्ताव किया कि सभा द्वारा यथापारित बिहार नर्सिंग पंजीकरण (संशोधन) विधेयक 2026 पर विचार हो।

प्रस्ताव स्वीकृत हुआ।

श्री निशांत, माननीय मंत्री ने प्रस्ताव किया कि सभा द्वारा यथापारित बिहार नर्सिंग पंजीकरण (संशोधन) विधेयक 2026 पारित हो।

इसपर सरकार की ओर से माननीय मंत्री श्री निशांत ने वक्तव्य दिया।

तदुपरांत प्रस्ताव स्वीकृत हुआ।

विधेयक पर बिना किसी संशोधन के सहमति प्रदान की गई।

सचिव इसकी विधिवत सूचना विधान सभा को दे देंगे।

7. बिहार चीनी उपक्रम (अर्जन) (संशोधन) विधेयक, 2026

श्री संजय कुमार, माननीय मंत्री ने प्रस्ताव किया कि सभा द्वारा यथापारित बिहार चीनी उपक्रम (अर्जन) (संशोधन) विधेयक, 2026 पर विचार हो।

प्रस्ताव स्वीकृत हुआ।

श्री संजय कुमार, माननीय मंत्री ने प्रस्ताव किया कि सभा द्वारा यथापारित बिहार चीनी उपक्रम (अर्जन) (संशोधन) विधेयक, 2026 पारित हो।

इसपर सरकार की ओर से माननीय मंत्री, श्री संजय कुमार ने वक्तव्य दिया।

तदुपरांत प्रस्ताव स्वीकृत हुआ।

विधेयक पर बिना किसी संशोधन के सहमति प्रदान की गई।

सचिव इसकी विधिवत सूचना विधान सभा को दे देंगे।

ध्यानाकर्षण

5. माननीय सदस्य, डा. संजीव कुमार सिंह द्वारा राज्य में विद्यालयी शिक्षा एवं उच्च शिक्षा विभाग में CAG रिपोर्ट में उजागर भ्रष्टाचार एवं अनियमितताओं के विरुद्ध दोषी पदाधिकारियों पर कानूनी कार्रवाई करने के संबंध में सरकार का ध्यान आकृष्ट किया गया।

इस पर सरकार की ओर से माननीय मंत्री, डा. दिलीप कुमार जायसवाल ने वक्तव्य दिया।

6. माननीय सदस्य, श्री नीरज कुमार द्वारा राज्य के टोपोलैंड, बकाशत एवं गैरमजरूआ मालिक भूमि के दाखिल-खारिज, जमाबंदी एवं लगान रसीद से संबंधित रैयतों की समस्याओं के निराकरण करने के संबंध में सरकार का ध्यान आकृष्ट किया गया।

इस पर सरकार की ओर से माननीय मंत्री, डा. दिलीप कुमार जायसवाल ने वक्तव्य दिया।

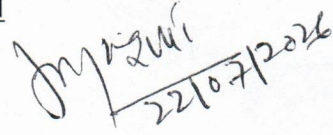
7. निवेदन

1. श्री सर्वेश कुमार
2. श्री सोनु कुमार राय
3. श्री घनश्याम ठाकुर
4. श्री वंशीधर ब्रजवासी
5. श्री जीवन कुमार
6. श्री अशोक कुमार
7. श्री नवल किशोर यादव

8. डा. उर्मिला ठाकुर
9. श्रीमती शिवरानी देवी
10. श्री बिनोद कुमार जयसवाल
11. श्री रवीन्द्र प्रसाद सिंह
12. श्री महेश्वर सिंह
13. श्री तरूण कुमार
14. श्री ललन प्रसाद
15. प्रो. (डा.) वीरेन्द्र नारायण यादव
16. श्रीमती अनामिका सिंह
17. मोहम्मद खालीद अनवर
18. श्रीमती शीला पंडित

सभापति : आज दिनांक 22.7.2026 को कुल- 18 प्राप्त निवेदनों को निवेदन समिति के माध्यम से संबंधित विभाग को प्रेषित किया जाए।

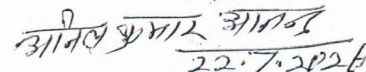
तत्पश्चात् परिषद् की बैठक बृहस्पतिवार, दिनांक 23.7.2026 को
12.00 मध्याह्न तक के लिए स्थगित हुई।

 (सुभीम शर्मा)
 मुख्य प्रतिवेदक,
 बिहार विधान परिषद्।

ज्ञापांक- 1048 (3) / वि.प.

पटना, दिनांक 22.7.2026

प्रतिलिपि : बिहार विधान परिषद् के माननीय सदस्यगण/ माननीय मुख्यमंत्री सहित अन्य माननीय मंत्रीगण/ महामहिम राज्यपाल के सचिव, बिहार/ माननीय महाधिवक्ता, बिहार/ माननीय लोकायुक्त, बिहार/ बिहार सरकार के सभी विभाग तथा विभागाध्यक्ष/ सभी राज्यों के विधानमंडलों के सचिव/ लोक सभा तथा राज्य सभा सचिवालय, नई दिल्ली/ विधि मंत्रालय, नई दिल्ली/ पुस्तकालयाध्यक्ष, संसद भवन, नई दिल्ली/ बिहार विधान मंडल पुस्तकालय, पटना/ निदेशक, सूचना एवं जनसंपर्क विभाग, बिहार/ अधिष्ठान निदेशक, आकाशवाणी, पटना/ समाचार संपादक, दूरदर्शन केन्द्र, पटना/ सचिव, बिहार विधान सभा को सूचनार्थ प्रेषित।

 (अनिल कुमार आनन्द)
 वरीय प्रतिवेदक,
 बिहार विधान परिषद्।

روزانہ تفصیلات

۲۱۳واں اجلاس

بہار قانون ساز کاؤنسل

شمارہ ۳

ایوان کی کارروائی کا مختصر ریکارڈ

بدھ ۲۲ جولائی، ۲۰۲۶

22.07.2026

عزت مآب چیرمین جناب اودھیش نارائن سنگھ کی صدارت میں

ایوان کی کارروائی شروع ہوئی

12.00 بجے دن سے 04.00 بجے دن تک

صدر نشین کی اطلاع

ایوان شروع ہوتے ہی معزز رکن، جناب اشرف انصاری نے ایوان کو اطلاع دی کہ بہار کے باشندوں کے لیے فخر کا موضوع ہے کہ دیر شیرمنی بابا جوہل جی کے اعزاز میں مرکزی حکومت نے ڈاک ٹکٹ جاری کیا ہے، اس کے لیے معزز وزیراعظم اور لوک جن شکتی پارٹی رام ولاس پاسوان کے قومی صدر کم مرکزی وزیر، معزز چراغ پاسوان جی کے تین اظہار تشکر کریں اور مبارکباد دیں۔ جس پر صدر نشین سے عزت مآب چیرمین نے ایوان کے ذریعہ اظہار تشکر کرتے ہوئے مبارکباد دی۔

معزز رکن، جناب کمار ناگیندر نے کہا کہ میونسپل کارپوریشن اورنگ پچائیتوں میں ۱۵ لاکھ سے کم رقم والا جو بھی منصوبہ ہے اسے ٹنڈر کے توسط سے محکمہ کرائے گا، خواہ وہ ایک لاکھ ہو یا ۴ لاکھ ہو۔ لیکن ادھر جو حکم آیا ہے اس میں کہا گیا ہے کہ اب یہ ٹنڈر کے ذریعہ ہوگا۔ اس پر معزز وزیر، جناب نیش مشرانے کہا کہ معزز رکن کے جو بھی جذبات ہیں اس کا میں جائزہ لے لیتا ہوں۔

۱۔ وقفہ سوال و جواب

مختصر میعادى سوال

سوال نمبر۔ ۱۵ سے ۱۸ تک کے جواب دیئے گئے۔

سوال نمبر۔ ۱۹ سے ۲۹ تک ایوان کی میز تک نہیں پہنچے۔

علامتی سوال

سوال نمبر۔ ۲۹ سے ۳۷ تک کے جواب دیئے گئے۔

سوال نمبر۔ ۳۸ سے ۵۵ تک ایوان کی میز تک نہیں پہنچے۔

۲۔ وقفہ صفر

وقفہ صفر کے دوران مندرجہ ذیل معزز اراکین نے مختلف موضوعات کی جانب حکومت کی توجہ مبذول کی:

۱۔ جناب اشوک کمار	۲۔ جناب سرویش کمار	۳۔ جناب محمد صہیب
۴۔ پروفیسر سنجے کمار سنگھ	۵۔ ڈاکٹر ارمیلا ٹھاکر	۶۔ جناب عبدالباری صدیقی

صدر نشین کی رولنگ

کرسی صدارت سے عزت مآب چیرمین نے اس پر رولنگ دینے کی عنایت کی کہ اسے توجہ طلب اطلاع میں تبدیل کیا جاتا ہے۔
۷۔ محترمہ رینا دیوی

کرسی صدارت سے عزت مآب چیرمین نے یہ رولنگ دینے کی عنایت کی کہ ٹھیک ہے، دے دیجئے۔

۳۔ رسمی امور

انچارج سکریٹری کے ذریعہ بہار قانون ساز کاؤنسل کے ضابطہ نامہ، طریق کار و دستور العمل کے ضابطہ ۱۵ کی توثیق میں بہار قانون ساز اسمبلی کے ذریعہ مورخہ ۲۱ جولائی، ۲۰۲۶ کی نشست میں پاس۔

۱۔ بہار جوا (پابندی) بل، ۲۰۲۶

۲۔ بہار مال و سروس ٹیکس (ترمیم) بل، ۲۰۲۶

۳۔ بہار زرعی زمین (غیر زرعی امور کے لیے تبدیلی) (تسلیخ) بل، ۲۰۲۶

۴۔ بہار زمین داخل خارج (ترمیم) بل، ۲۰۲۶

۵۔ بہار میڈیکل (ترمیم) بل، ۲۰۲۶

۶۔ بہار نرسینگز رجسٹریشن (ترمیم) بل، ۲۰۲۶

۷۔ بہار چینی انٹر پرائزیز (تحویل) (ترمیم) بل، ۲۰۲۶

صدر نشیں کی رولنگ

کرسی صدارت سے عزت مآب چیرمین نے یہ رولنگ دینے کی عنایت کی کہ مذکورہ بلوں پر آج دوپہر ۱۴۵ تک ترمیمات لی جائیں گی۔

۴۔ ضابطے کے تحت کارروائی

۱۔ معزز وزیر، جناب سلیش کمار عرف بولومنڈل کے ذریعہ بہار اسٹیٹ پبل کنسٹرکشن کارپوریشن لمیٹیڈ، پٹنہ کے مالی سال ۲۰۲۲ اور ۲۰۲۳ کی سالانہ رپورٹ کی ایک ایک کاپی ایوان کی میز پر رکھی گئی۔

۲۔ معزز وزیر، جناب سلیش کمار عرف بولومنڈل کے ذریعہ بہار اسٹیٹ پاور ہولڈنگ کمپنی لمیٹیڈ کے مالی سال ۲۰۲۰-۲۱ کی سالانہ رپورٹ کی کاپی ایوان کی میز پر رکھی گئی۔

۳۔ معزز وزیر، جناب سلیش کمار عرف بولومنڈل کے ذریعہ بہار اسٹیٹ ہائڈرو الیکٹرک پاور کارپوریشن کے مالی سال ۲۰۱۶-۱۷ سے ۲۰۱۷-۱۸ تک کی سالانہ رپورٹ کی کاپی ایوان کی میز پر رکھی گئی۔

۵۔ توجہ طلب اطلاع

۱۔ معزز رکن، ڈاکٹر سنیل کمار سنگھ ودیگر پانچ (۵) معزز اراکین کے ذریعہ ریاست میں خریف مارکیٹنگ سال ۲۰۲۵-۲۶ میں پیکیس کی بقایہ سی ایم آر (CMR) کرنے کے سلسلے میں حکومت کی توجہ مبذول کی گئی۔

اس پر حکومت کی جانب سے معزز وزیر، جناب اشوک چودھری نے بیان دیا۔

۲۔ معزز رکن، جناب سوربھ کمار کے ذریعہ مغربی چمپارن ضلع کے شہری یونٹوں میں سیرات بندوبستی میں بے ضابطگی کی اعلیٰ سطحی جانچ و شفاف نظام نافذ کرنے کے سلسلے میں حکومت کی توجہ مبذول کی گئی۔

اس پر حکومت کی جانب سے معزز وزیر، جناب نیش مشرانے بیان دیا۔

۳۔ معزز رکن، محترمہ رینا دیوی کے ذریعہ نالندہ ضلع کے تحت بہار شریف میونسپل کارپوریشن کے وارڈ نمبر ۲۳ واقع حوض بہر تالاب کی مرمت، حسن کاری و بقیہ خطہ اراضی پر پارک کی تعمیر کرانے کے سلسلے میں حکومت کی توجہ مبذول کی گئی۔

اس پر حکومت کی جانب سے معزز وزیر، جناب نیش مشرانے بیان دیا۔

۴۔ معزز رکن، جناب اٹل کمار کے ذریعہ پٹنہ میونسپل کارپوریشن، بانکی پور ڈویژن کے تحت وارڈ نمبر ۴۳ میں میک ڈول گولبر کے قریب مجوزہ G+1 وینڈنگ زون کی تعمیر پر پھر سے غور کیے جانے کے سلسلے میں حکومت کی توجہ مبذول کیا جانا۔

(ضائع)

صدر نشیں کی اطلاع

کرسی صدارت سے عزت مآب چیرمین نے یہ اطلاع دینے کی عنایت کی کہ معزز رکن، محترمہ منی دیوی کے ذریعہ سبھی معزز اراکین

کے لیے ۱۳۰ بجے ناشتے کا انتظام کیا گیا ہے۔

(وقفہ)

(معزز وزیر، ڈاکٹر سنیل کمار سنگھ نے صدر نشین کی توجہ مبذول کی کہ گاندھی میدان میں طلباء کو پولس کے ذریعہ بہیمانہ طریقے سے پینا گیا، آنسو گیس چھوڑا گیا ہے، اس پر معزز ڈپٹی وزیر اعلیٰ، جناب وجے کمار چودھری نے اپنی بات رکھی، لیکن ناراض ہو کر حزب اختلاف کے معزز اراکین ایوان سے واک آؤٹ کر گئے جبکہ معزز رکن، پروفیسر سنجے کمار سنگھ اپنی جگہ پر بنے رہے)

۶۔ قانونی امور

سرکاری بل

۱۔ بہار جوا (پابندی) بل ۲۰۲۶

جناب وجے کمار چودھری، معزز ڈپٹی وزیر اعلیٰ نے تجویز پیش کی کہ اسمبلی کے ذریعہ پاس بہار جوا (پابندی) بل، ۲۰۲۶ پر غور ہو۔
تجویز منظور ہوئی۔

جناب وجے کمار چودھری، معزز ڈپٹی وزیر اعلیٰ نے تجویز پیش کی کہ اسمبلی کے ذریعہ پاس بہار جوا (پابندی) بل، ۲۰۲۶ پاس ہو۔
اس پر حکومت کی جانب سے معزز ڈپٹی وزیر اعلیٰ، جناب وجے کمار چودھری نے بیان دیا۔
بعد ازیں تجویز منظور ہوئی۔

بل پر بغیر کسی سفارش کے رضامندی عطا کی گئی۔

سکرٹری اس کی باضابطہ اطلاع اسمبلی کو دے دیں گے۔

۲۔ بہار مال و سروس ٹیکس (ترمیم) بل ۲۰۲۶

جناب وینجند پر ساد یادو، معزز ڈپٹی وزیر اعلیٰ نے تجویز پیش کی کہ اسمبلی کے ذریعہ پاس بہار مال و سروس ٹیکس (ترمیم) بل، ۲۰۲۶ پر غور ہو۔

تجویز منظور ہوئی۔

جناب وینجند پر ساد یادو، معزز ڈپٹی وزیر اعلیٰ نے تجویز پیش کی کہ اسمبلی کے ذریعہ پاس بہار مال و سروس ٹیکس (ترمیم) بل، ۲۰۲۶ پاس ہو۔

اس پر حکومت کی جانب سے معزز ڈپٹی وزیر اعلیٰ، جناب وینجند پر ساد یادو نے بیان دیا۔
بعد ازیں تجویز منظور ہوئی۔

بل پر بغیر کسی سفارش کے رضامندی عطا کی گئی۔

سکرٹری اس کی باضابطہ اطلاع اسمبلی کو دے دیں گے۔

۳۔ بہار زرعی زمین (غیر زرعی امور کے لیے تبدیلی) (تنسیخ) بل، ۲۰۲۶

ڈاکٹر دلپ کمار جائیسوال، معزز وزیر نے تجویز پیش کی کہ اسمبلی کے ذریعہ پاس بہار زرعی زمین (غیر زرعی امور کے لیے تبدیلی) (تنسیخ) بل، ۲۰۲۶ پر غور ہو۔

تجویز منظور ہوئی۔

ڈاکٹر دلپ کمار جائیسوال، معزز وزیر نے تجویز پیش کی کہ اسمبلی کے ذریعہ پاس بہار زرعی زمین (غیر زرعی امور کے لیے تبدیلی) (تنسیخ) بل، ۲۰۲۶ پاس ہو۔

اس پر حکومت کی جانب سے معزز وزیر، ڈاکٹر دلپ کمار جائیسوال نے بیان دیا۔
بعد ازیں تجویز منظور ہوئی۔

بل پر بغیر کسی سفارش کے رضامندی عطا کی گئی۔

سکریٹری اس کی باضابطہ اطلاع اسمبلی کو دے دیں گے۔

۴۔ بہار زمین داخل خارج (ترمیم) بل، ۲۰۲۶

ڈاکٹر دلپ کمار جائیسوال، معزز وزیر، تجویز پیش کی کہ اسمبلی کے ذریعہ پاس بہار زمین داخل خارج (ترمیم) بل، ۲۰۲۶ پر غور ہو۔

تجویز منظور ہوئی۔

ڈاکٹر دلپ کمار جائیسوال، معزز وزیر نے تجویز پیش کی کہ اسمبلی کے ذریعہ پاس بہار زمین داخل خارج (ترمیم) بل، ۲۰۲۶ پاس ہو۔

اس پر حکومت کی جانب سے معزز وزیر، ڈاکٹر دلپ کمار جائیسوال نے بیان دیا۔
بعد ازیں تجویز منظور ہوئی۔

بل پر بغیر کسی سفارش کے رضامندی عطا کی گئی۔

سکریٹری اس کی باضابطہ اطلاع اسمبلی کو دے دیں گے۔

۵۔ بہار میڈیکل (ترمیم) بل، ۲۰۲۶

جناب نشانت، معزز وزیر نے تجویز پیش کی کہ اسمبلی کے ذریعہ پاس بہار میڈیکل (ترمیم) بل، ۲۰۲۶ پر غور ہو۔

تجویز منظور ہوئی۔

جناب نشانت، معزز وزیر نے تجویز پیش کی کہ اسمبلی کے ذریعہ پاس بہار میڈیکل (ترمیم) بل، ۲۰۲۶ پاس ہو۔

اس پر حکومت کی جانب سے معزز وزیر، جناب نشانت نے بیان دیا۔

بعد ازیں تجویز منظور ہوئی۔

بل پر بغیر کسی سفارش کے رضامندی عطا کی گئی۔

سکرٹری اس کی باضابطہ اطلاع اسمبلی کو دے دیں گے۔

۶۔ بہار ریسرچسٹریشن (ترمیم) بل، ۲۰۲۶

جناب نشانت، معزز وزیر نے تجویز پیش کی کہ اسمبلی کے ذریعہ پاس بہار ریسرچسٹریشن (ترمیم) بل، ۲۰۲۶ پر غور ہو۔

تجویز منظور ہوئی۔

جناب نشانت، معزز وزیر نے تجویز پیش کی کہ اسمبلی کے ذریعہ پاس بہار ریسرچسٹریشن (ترمیم) بل، ۲۰۲۶ پاس ہو۔

اس پر حکومت کی جانب سے معزز وزیر، جناب نشانت نے بیان دیا۔

بعد ازیں تجویز منظور ہوئی۔

بل پر بغیر کسی سفارش کے رضامندی عطا کی گئی۔

سکرٹری اس کی باضابطہ اطلاع اسمبلی کو دے دیں گے۔

۷۔ بہار چینی انٹرپرائزیز (تحویل) (ترمیم) بل، ۲۰۲۶

جناب سنجے کمار، معزز وزیر نے تجویز پیش کی کہ اسمبلی کے ذریعہ پاس بہار چینی انٹرپرائزیز (تحویل) (ترمیم) بل، ۲۰۲۶ پر

غور ہو۔

تجویز منظور ہوئی۔

جناب سنجے کمار، معزز وزیر نے تجویز پیش کی کہ اسمبلی کے ذریعہ پاس بہار چینی انٹرپرائزیز (تحویل) (ترمیم) بل، ۲۰۲۶

پاس ہو۔

اس پر حکومت کی جانب سے معزز وزیر، جناب سنجے کمار نے بیان دیا۔

بعد ازیں تجویز منظور ہوئی۔

بل پر بغیر کسی سفارش کے رضامندی عطا کی گئی۔

سکرٹری اس کی باضابطہ اطلاع اسمبلی کو دے دیں گے۔

توجہ طلب اطلاع

۵. معزز رکن، ڈاکٹر سنجیو کمار سنگھ کے ذریعہ ریاست میں محکمہ اسکول تعلیم و اعلیٰ تعلیم میں CAG رپورٹ میں اجاگر بدعنوانی و بے ضابطگیوں کے خلاف قصور وار افسران پر قانونی کارروائی کرنے کے سلسلے میں حکومت کی توجہ مبذول کی گئی۔

اس پر حکومت کی جانب سے معزز وزیر، ڈاکٹر دلپ کمار جائیسوال نے بیان دیا۔

۶. معزز رکن، جناب نیرج کمار کے ذریعہ ریاست کے ٹوپولینڈ، بکاشت و غیر مزرعہ مالک زمین کے داخل خارج، جمع بندی اور لگان رسید سے متعلق رعیتوں کے مسائل کے انسداد کے سلسلے میں حکومت کی توجہ مبذول کی گئی۔

اس پر حکومت کی جانب سے معزز وزیر، ڈاکٹر دلپ کمار جائیسوال نے بیان دیا۔

۷۔ عرضداشت

۱۔ جناب سرویش کمار	۲۔ جناب سونو کمار رائے	۳۔ جناب گھنشیام ٹھاکر
۴۔ جناب ونشی دھر برجوا سی	۵۔ جناب جیون کمار	۶۔ جناب اشوک کمار
۷۔ جناب نول کشور یادو	۸۔ ڈاکٹر ارمیلا ٹھاکر	۹۔ محترمہ شیورانی دیوی
۱۰۔ جناب ونود کمار جائیسوال	۱۱۔ جناب رویندر پرساد سنگھ	۱۲۔ جناب مہیشور سنگھ
۱۳۔ جناب ترون کمار	۱۴۔ جناب للن پرساد	۱۵۔ پروفیسر (ڈاکٹر) ویریندر نارائن یادو
۱۶۔ محترمہ انامیکا سنگھ	۱۷۔ جناب محمد خالد انور	۱۸۔ محترمہ شیلانندت

چیرمین : آج مورخہ ۲۲ جولائی، ۲۰۲۶ کو کل ۱۸ موصول عرضداشتوں کو عرضداشت کمیٹی کے توسط سے متعلقہ محکمہ کو بھیجا جائے۔

بعد ازاں کاؤنسل کی نشست جمعرات مورخہ ۲۳ جولائی، ۲۰۲۶ کو ۱۲ بجے دن تک کے لئے ملتوی ہوئی۔

22/07/2026
(سبھیم شرما)

چیف رپورٹر

بہار قانون ساز کاؤنسل

22.07.2026

ترجمہ کردہ : اردو شعبہ، بہار قانون ساز کاؤنسل، پٹنہ

میمونمبر۔ 1048(3)

لکھنؤ

22/7/26
(اویناش امن)

سکشن افسر

اردو شعبہ، بہار قانون ساز کاؤنسل